

PRACOVNÍCI PRACUJÚCI PROSTREDNÍCTVOM PERSONÁLNEJ AGENTÚRY: POZNAJTE SVOJE PRÁVA

Účelom tejto brožúry je poskytnúť všeobecné informácie o zákone týkajúcom sa spôsobu fungovania personálnych agentúr vo Veľkej Británii. Je veľmi dôležité, aby ľudia pracujúci prostredníctvom personálnej agentúry poznali svoje práva, pravidlá týkajúce sa spôsobu, akým by personálne agentúry mali s nimi zaobchádzať, a to, čo by mali robiť, ak sa budú chcieť sťažovať.

Táto brožúra pokrýva len hlavné body a nie je smerodajným výkladom zákona.

Obsah

- 4 Čo je to personálna agentúra?
- 4 Predpisy o fungovaní agentúr čo by ste mali vedieť.
- **6** Práva ľudí pracujúcich prostredníctvom agentúry iné zákony.
- 6 Inšpektorát štandardov personálnych agentúr čo robí.
- **7** Dôvernosť a ochrana osobných údajov.
- 7 Ako sa sťažovať.
- 8 Ako sa s nami spojiť.
- 8 Užitočné kontakty.

Čo je to personálna agentúra?

"Personálna agentúra" alebo "agentúra" je všeobecný výraz pokrývajúci dva špecifické typy činnosti súvisiacej s hľadaním práce: Agentúra **hľadá** prácu pre záujemcov, ktorí budú zamestnaní a platení zamestnávateľom. Často sa to nazýva "stále zamestnanie", keďže záujemca sa po prijatí do práce stáva zamestnancom danej spoločnosti.

Agentúra **zamestnáva** záujemcov na základe zmluvy, a tí pracujú pod dozorom ďalšej osoby. Je to známe ako "dočasná práca prostredníctvom agentúry" alebo "dočasná výpomoc". Títo pracovníci sú platení agentúrou, a nie spoločnosťou, do ktorej ich agentúra posiela pracovať.

Predpisy o fungovaní agentúr – čo by ste mali vedieť.

Čo agentúry podľa zákona môžu a čo nemôžu robiť:

Agentúra musí:

- Poskytnúť záujemcovi o prácu písomné podmienky zamestnania, a to ešte pred poskytnutím akýchkoľvek služieb súvisiacich s hľadaním práce.
- Zaplatiť pracovníkovi za vykonanú prácu, aj keď ona ešte nedostala zaplatené od spoločnosti, do ktorej pracovníka poslala pracovať. (Poznámka: Pre agentúry pôsobiace v sektore zábavného priemyslu a modelingu platia určité výnimky.)
- Poskytnúť pracovníkovi písomne kompletné údaje o práci ponúkanej u nájomcu vrátane totožnosti nájomcu; dátumu nástupu do práce; pravdepodobnej dĺžky trvania práce; typu práce; miesta práce; pracovného času; prípadných rizík týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a krokov, ktoré nájomca podnikol na ich minimalizáciu; kvalifikácie, praxe a zaškolenia potrebných pre túto prácu; prípadných splatných výdavkov a aktuálnej mzdovej sadzby.

Agentúra nesmie:

- Účtovať záujemcom o prácu poplatky za nájdenie práce alebo za hľadanie práce. (Poznámka: Pre agentúry pôsobiace v sektore zábavného priemyslu a modelingu platia určité výnimky.)
- Nútiť záujemcov o prácu využívať jej platené služby (ako je napríklad písanie životopisu) tým, že z toho urobí podmienku hľadania práce.

Práva v súvislosti so službami, za ktoré agentúra môže účtovať poplatky:

- Ak agentúra poskytuje služby, za ktoré môže účtovať poplatky, záujemcovi o prácu musí poskytnúť písomne kompletné informácie o danej službe, kde musí byť uvedené, že záujemca má právo využívanie tejto služby zrušiť alebo od nej odstúpiť, spolu s dĺžkou výpovednej lehoty, ktorú záujemca musí dodržať.
- Ak si agentúra účtuje poplatok za poskytovanie služieb, ako je ubytovanie, doprava alebo školenie, záujemca môže využívanie takejto služby kedykoľvek zrušiť alebo od nej odstúpiť bez toho, aby bol za to penalizovaný. Ale agentúre to musí oznámiť písomne – v prípade ubytovania 10 pracovných dní vopred a v prípade všetkých ostatných služieb 5 pracovných dní vopred.

Co agentura nesmie robiť:

- Zadržiavať mzdu pracovníka z toho dôvodu, že neodovzdal podpísaný časový výkaz (ale agentúra si môže najprv overiť, či v skutočnosti pracoval).
- Ak zamestnáva pracovníka na základe pracovnej zmluvy, nemôže ho penalizovať za ukončenie úlohy.
- Zabrániť pracovníkovi prijať stále zamestnanie v spoločnosti, kde prostredníctvom nej vypomáha a účtovať za to poplatok môže len spoločnosti, a to len za určitých okolností (tento poplatok sa niekedy nazýva poplatok za uvoľnenie pracovníka do stáleho pracovného pomeru).
- Brániť pracovníkovi zaregistrovať sa aj v iných agentúrach.

Osobné údaje a ich ochrana:

- Agentúra nesmie poskytnúť informácie o záujemcovi tretím stranám (okrem prípadov, keď to súvisí s hľadaním práce alebo so súdnym konaním), stavovským organizáciám alebo súčasnému zamestnávateľovi bez jeho súhlasu.
- Pred tým, než agentúra predstaví pracovníka nájomcovi, musí overiť jeho totožnosť požiadaním o nejaký doklad totožnosti, ako je napríklad rodný list alebo cestovný pas.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci:

Agentúry sa musia nájomcov pýtať na riziká spojené s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci.

Záujemca o prácu má svoju vlastnú spoločnosť:

Ak záujemca o prácu má svoju vlastnú spoločnosť alebo pracuje prostredníctvom spoločnosti s ručením obmedzeným, príslušné predpisy sa naňho vzťahujú automaticky, ale pred predstavením nájomcovi môže agentúre oznámiť, že svoj záujem o prácu ruší. Agentúra nemôže podmieňovať poskytovanie svojich služieb súvisiacich s hľadaním práce odstúpením takéhoto záujemcu o prácu.

Nezabudnite:

Agentúra nemôže záujemcovi o prácu zaručiť, že mu prácu nájde.

Práva ľudí pracujúcich prostredníctvom agentúry – iné zákony.

Ľudia pracujúci prostredníctvom agentúry sa zvyčajne považujú za "pracovníkov", nie za "zamestnancov". Takýto "pracovník" má okrem iných práv nárok aj na tieto zamestnanecké práva:

- Platená dovolenka, prestávky na odpočinok a obmedzenia pracovného času.
- Žiadne nezákonné zrážky zo mzdy.
- Celoštátna minimálna mzda.
- Žiadna diskriminácia v zmysle legislatívy o rovnosti.
- Ochrana zákonmi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

No "pracovníci" na rozdiel od "zamestnancov" nemajú zvyčajne nárok na odstupné pri prepustení alebo na žiadanie odškodného za nespravodlivé prepustenie. Viac informácií o tomto, ako aj o ďalších zamestnaneckých právach, môže poskytnúť organizácia Acas, ktorej kontaktné údaje sú uvedené na konci tejto brožúry.

Inšpektorát štandardov personálnych agentúr – čo robí.

Inšpektorát štandardov personálnych agentúr je útvarom Ministerstva hospodárstva a reformácie regulačných orgánov (Department for Business, Enterprise & Regulatory reform – BERR). Je zodpovedný za vykonávanie a dodržiavanie ustanovení zákona z roku 1973 o personálnych agentúrach a pridružených predpisov o spôsobe fungovania personálnych agentúr, ktoré pokrývajú sektor súkromného náboru pracovníkov. Tento inšpektorát skúma všetky príslušné sťažnosti na fungovanie agentúr spadajúce pod legislatívu, ktorú zastrešuje.

Táto legislatíva určuje minimálne štandardy spôsobu fungovania agentúr a je určená na ochranu záujmov záujemcov o prácu, zamestnávateľov a spoločností najímajúcich pracovníkov, ktorí využívajú služby personálnych agentúr súvisiace s hľadaním práce a pracovníkov.

Inšpektori z tohto inšpektorátu majú právo vstupovať do priestorov, ktoré sa podľa nich používajú pre účely personálnych agentúr, a skúmať záznamy a dokumenty držané v súlade so zákonom o personálnych agentúrach alebo s predpismi o spôsobe fungovania personálnych agentúr.

Ak personálna agentúra nedodržiava príslušnú legislatívu, tento inšpektorát ju môže zažalovať a požiadať zamestnanecký tribunál o vydanie zákazu ďalšieho fungovania tejto agentúry alebo jej spojenia s vykonávaním náborovej činnosti.

Tento inšpektorát má aj vyhradenú pomocnú telefónnu linku (0845 955 5105), ktorá poskytuje poradenstvo pracovníkom, agentúram, zamestnávateľom a iným stranám o príslušnej legislatíve a o práci inšpektorátu.

Viac informácií o zákonoch upravujúcich činnosť personálnych agentúr je k dispozícii na týchto webových stránkach:

www.direct.gov.uk/agencyworkers www.businesslink.gov.uk/employmentagencies

Dôvernosť a ochrana osobných údajov.

Inšpektorát štandardov personálnych agentúr sa každou prijatou sťažnosťou zaoberá dôverným spôsobom a totožnosť sťažovateľa poskytne agentúre len s jeho písomným súhlasom. No v niektorých prípadoch, ako je napríklad sťažnosť súvisiaca s nevyplatením mzdy, nie je vo všeobecnosti možné prešetriť sťažnosť bez toho, aby inšpektorát neprezradil totožnosť sťažovateľa agentúre. Preto s tým sťažovateľ musí najprv súhlasiť. V prípade nejakých nejasností ohľadom vhodného postupu sa nás obráťte so žiadosťou o radu a pomoc.

Ako sa sťažovať.

Ak sa chcete sťažovať, môžete to urobiť vyplnením formulára sťažnosti na webovej stránke Ministerstva hospodárstva a reformácie regulačných orgánov, emailom na adresu Inšpektorátu štandardov personálnych agentúr, poštou, faxom alebo telefonicky na vyhradenej pomocnej linke – príslušné kontaktné údaje sú nižšie.

Ako sa s nami spojiť.

Môžete nám napísať na túto adresu:

Employment Agency Standards Inspectorate

Department for Business, Enterprise & Regulatory Reform Bay 487 1 Victoria Street London SW1H 0ET

Môžete nám zavolať:

Employment Agency Standards Helpline

Ak budete potrebovať informácie o legislatíve týkajúcej sa personálnych agentúr alebo sa budete chcieť sťažovať na nejakú agentúru, zavolajte na číslo **0845 955 5105**.

Môžete nás kontaktovať elektronicky:

Môžete poslať email na adresu eas@berr.gsi.gov.uk alebo vyplniť formulár sťažnosti na webovej stránke www.berr.gov.uk/whatwedo/employment/employment-agencies

Môžete nám poslať fax:

020 7215 0227

Užitočné kontakty

Acas

Verejný orgán propagujúci dobré vzťahy na pracovisku a poskytujúci bezplatné poradenstvo o zamestnaneckých právach a zmluvných záležitostiach. Telefónne číslo pomocnej linky je **08457 474747** a adresa webovej stránky je **www.acas.org.uk**

Agricultural Wages Helpline (Pomocná telefónna linka pre mzdy v poľnohospodárstve)

Telefónne číslo pre Anglicko a Wales:

0845 000 0134

Telefónne číslo pre Škótsko:

0131 244 6392

Broadcasting Entertainment Cinematograph and Theatre Union (BECTU) (Únia pre rádiá, zábavný priemysel, kinematografiu a divadlá)

Nezávislá únia zastupujúca ľudí pracujúcich v britskom filmovom priemysle a súvisiacich sektoroch. Telefónne číslo je **020 7346 0900** a adresa webovej stránke je **www.bectu.org.uk**.

Citizens Advice Bureau (Občianska poradenská kancelária)

Tieto kancelárie ponúkajú bezplatné a dôverné poradenstvo v širokej škále oblastí. Adresu najbližšej kancelárie možno nájsť v miestnom telefónnom zozname pod písmenom C alebo na webovej stránke www.citizensadvice.org.uk.

Directgov

Online informácie o právach a povinnostiach zamestnancov na adrese www.direct.gov.uk/employees

Equality and Human Rights Commission (Komisia pre rovnosť a ľudské práva)

Táto komisia poskytuje informácie a usmernenia o otázkach diskriminácie a ľudských práv. Adresa jej webovej stránky je www.equalityhumanrights.com a telefónne čísla sú: Anglicko – 0845 604 6610, Škótsko – 0845 604 5510, Wales – 0845 604 8810.

Equity (Spravodlivosť)

Odborová organizácia zastupujúca umelcov zábavného priemyslu. Podrobnejšie informácie a kontaktné údaje sú k dispozícii na jej webovej stránke **www.equity.org.uk**.

Gangmasters Licensing Authority (Úrad na vydávanie licencií pre sprostredkovateľov práce)

Informácie o sprostredkovateľoch práce a agentúrach pôsobiacich v poľnohospodárstve a v potravinárskom priemysle sú k dispozícii na telefónnom čísle **0845 602 5020** a na webovej stránke www.gla.gov.uk.

Health and Safety Executive (Inspektorat prace)

Informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pracovnom čase a o poskytovaní osobných ochranných prostriedkov možno získať na informačnej telefónnej linke na čísle **0845 345 0055** alebo na webovej stránke **www.hse.gov.uk**.

HM Revenue and Customs (Daňový a colný úrad Jej Veličenstva)

Informácie o daniach, národnom poistení a o nemocenských dávkach sú k dispozícii na webovej stránke www.hmrc.gov.uk.

Adresu najbližšej pobočky tohto úradu možno nájsť v miestnom telefónnom zozname.

Home Office – UK Border Agency (Ministerstvo vnútra – Cudzinecká a pohraničná polícia)

Informácie o hraničných kontrolách, o práci a bývaní v Spojenom kráľovstve vrátane informácií o Programe registrácie pracovníkov sú k dispozícii na webovej stránke **www.ukba.homeoffice.gov.uk**.

Information Commissioner (Komisár pre informovanosť)

Nezávislý orgán v Spojenom kráľovstve zriadený na propagáciu prístupu k oficiálnym informáciám v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám a na ochranu osobných údajov v zmysle zákona o ochrane údajov. Informácie a poradenstvo sú k dispozícii na telefónnom čísle **08456 30 60 60** a na webovej stránke **www.ico.gov.uk**.

National Minimum Wage Helpline (Pomocná telefónna linka pre celoštátnu minimálnu mzdu)

Poskytuje informácie o celoštátnej minimálnej mzde a prijíma sťažnosti od ľudí, ktorí si myslia, že za svoju prácu dostávajú zaplatené menej, než je zákonné minimum. Telefónne číslo tejto linky je **0845 6000 678**.

Office of the Immigration Services Commissioner (OISC) (Úrad komisára pre imigračné služby)

Tento úrad je regulačným orgánom vlády Spojeného kráľovstva pre jednotlivcov a organizácie, ktorí poskytujú poradenstvo a/alebo služby súvisiace s imigráciou v Spojenom kráľovstve. Podrobnejšie informácie sú k dispozícii na webovej stránke **www.oisc.gov.uk**.

Recruitment and Employment Confederation (REC) (Konfederacia náborových a personálnych agentúr)

Je to hlavná odborová asociácia zastupujúca odvetvie súkromného náboru pracovníkov. Agentúry, ktoré sú jej členom, musia dodržiavať jej Kódex správnej praxe. Informácie a údaje o jej členoch sú k dispozícii na webovej stránke **www.rec.uk.com**.

The Association of Model Agents (Asociácia modelingových agentúr)

Táto asociácia môže poskytnúť informácie o odvetví modelingu. Jej kontaktné údaje sú:

11-19 Fashion Street London F1 6PX

Telefón: 020 7422 0699

(Nemá webovú stránku, ale emailová adresa je amainfo@btinternet.com.)

Trades Union Congress (Konfederácia odborových zväzov)

Migrant Workers Project (Projekt migrujúcich pracovníkov)

Congress House Great Russell Street

London WC1B 3LS

Pomocná telefónna linka "Know Your Rights – Poznajte svoje práva" 0870 600 4882

V Severnom Írsku

Department for Employment and Learning (NI) (Ministerstvo práce a vzdelávania)

Zastrešuje politiku zamestnaneckých vzťahov a príslušnú legislatívu.

Telefón: 028 9025 7493

Webová stránka: www.delni.gov.uk

Labour Relations Agency (LRA)

(Agentúra pre pracovno-právne vzťahy)

Severné Írsko

Telefón: 028 9032 1442

Webová stránka: www.lra.org.uk

National Minimum Wage Helpline

(Pomocná telefónna linka pre celoštátnu minimálnu mzdu)

Číslo tejto linky v Severnom Írsku je

0845 6500 207

Northern Ireland Committee of the Irish Congress of Trade Unions (Komisia Írskej konfederácie odborových zväzov pre Severné Írsko)

4-6 Donegall Street Place

Belfast BT1 2FN

Telefón: 02890247940

Webová stránka: www.ictuni.org

Directgov

Public services all in one place www.direct.gov.uk

Printed in the UK on recycled paper containing a minimum of 75% post consumer waste.

Department for Business, Enterprise & Regulatory Reform www.berr.gov.uk

First published February 2009. Crown Copyright. BERR/Pub 8828/02/09/NP. URN 09/685.